

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΔΑΜΑΡΤΙΝΟΣ ΚΑΙ ΣΑΙΞΤΗΡ

(Από τ' Ἀπενημονεύματα τοῦ Γάλλου δημοσιογράφου Τεζέ)

Εἶναι γνωστή ἡ ἀντιτάθεια τοῦ Δαμαρτίνον, τοῦ γλωσσιστῶν Γάλλου ποιητοῦ, πρὸς τὸν μεγαλεῖτερο ποιητὴν τῆς Ἀγγλίας Σαΐζπο.

«Μή βραδία, δομγέτα σχετικῶν στὰ Ἀτομιγμονεύματα τοῦ ὁ διακεκριμένους δημοσιογράφος Ἐδμόνδος Τέζε, ἥμων προσκαλεσμένος στὸ πάτον τοῦ Δαμαρτίνον, στὸ Σάιν-Πούα. «Οταν καθήσαντο στὸ πάτον, ἔζησαν ὡς ποιητὴς γόνισε καὶ μᾶς εἶπε μὲ τέρπον φαρδός:

— 'Ο γέρο Χαβέν, ὃ πήρεται τάξις τοῦ «Αἰόνων», μοῦ ζήτητο, πρὸς καροφάν μά σπειρά αἴροντα γά τὸ φύλο τον. Τοῦ τὸ εἶχε ἕτοιχε, ἀλλὰ ἔζησαν παταλάγη μέθα καὶ δὲν πεπεδόνταν νὰ τὸ βρήκα...

— Πιον εἶνε; πόρτας ἥσησα ἡ κυρία Δαμαρτίνον.

— Θά σας σᾶ. Ἀπὸ καροφάν, πολὺ καροφάν, ἥθεται νὰ εἰπώ, νὰ γράψω, νὰ διαλαμβάνω αὐτὸν ποὺ σχέπτομαι για τὸ Σαΐζπο.

Ἀκούντοντας τὸ δικαίωμα αὐτὸν, ἡ γυναῖκα τοῦ ποιητοῦ, ἡ δοπιά ήταν ἀγρύπνης καταγογῆς, ἔγινε κάτωρη καὶ τοῦ ἔργου τοῦ ἔγινε.

— Νάι, ἔξαρσολύθησε τονίζοντας τὰ λόγα του ὁ ποιητής. Εἶναι ἀλήθεια πώς δὲν ἄγαπε καθόλου τὶς γραντες, τὶς κλεμένες, τὶς ἀνταρσίες δόξης. Ὁ Σαΐζπο λοιπὸν εἶνε τὸ κούνιον τοῦ παραδοσιορομοῦ. Ὁ Σαΐζπο εἶναι μά κακοὶ πύρηνες. Ὁ Σαΐζπο εἶνε μά ἐργάστερος τῶν φονατικῶν. Ὁ Βολταίρος δὲν ἤταν κοντὸς ὅταν απεκαλούντας τὸν Σαΐζπο βλάσει...

— Βλάσει! φύναζε γυνοί, συγχρατόντας μὲ δυστολή τῇ διεργασίᾳ μον.

— Νάι, μον ἀπάντητε μὲ ἀπέθεια δὲν Δαμαρτίνος. Δὲν εἶνε ἄλλο τίποτε, πολύ ἔνας βλάσει, ἔνας καραρκούστατήρας, ἔνας δραματογόρος μά πολὺ μικρός τα δάλα. Τὸ διαγρυπτὸν μὲ ὅλες ποτὲ τὶς δινάρες καὶ δέλιο μᾶλιστα νὰ τὸ ἀποδείξων. Τὸ πρότοιο μον ἄρρεν θὰ τὸ στεῖλο καθόλις αὔριο τὸ πρώτο στὸν «Αἰόνων». Θά τὸ γέροντο ἀπόλει, ἀμέσως μετά τὸ φαρρό, καὶ μά κάιο νὰ γελάσῃ όλος ὁ κόσμος μὲ τὸν πόνο τοῦ Οὐδέλλει καὶ Σαΐζπο....

Η κυρία Δαμαρτίνον ἔζησε πώς δταν κατέβαντε μά ίδεα στὸν ἔνδιξο σύνορο της, τὴν πραγματοποίεσσα ἀμέσως. Γά τοι, καθ' ὅλο τὸ δικτύωμα τοῦ γεννατοῦ παρηγένεται ποιητὴ, ἐνὸν δὲ Λαμαρτίνος εἶχε πάρα φόρα καὶ μον ἀγάδικες πέτον μύθια διανότητας καὶ ποτὲ τις διατείχεια κόλα τοῦ Σαΐζπο.

— Αὐτὸς ὁ Δαμαρτίνος πάι τοι λέει: ἔξαρσολύθησε νὰ φωνάζει. Σὲ μά σογή δεσφετάται ἂν ὑπάρχει πάτος πέρα αἵτη τὸν τάρο καὶ διακηρύνται, διτὶ κανένας δὲν ἔγνωται αἵτη τὴν γόρη τῶν νεκρῶν, ἵνδι λόγο πότε πετεία βλέπει με ταῦτα τοῦ πάτον τὸν πετεμένον πατέσιον τοῦ, τὸ φενταπτα τοῦ πατέρα τον, νὰ ἔπενθεταις ἀπό τὸ ὑπερόπεντα καὶ νὰ περιφέρεται ἐπάνω σὲ μά παρότοι.... Μά εἶνε πράγματα σούβαρα αὐτὰ εἶνε κατανεύσις ἀπάλλαξις ἔνος μεγάλου στργαρωτοῦ, εἶνε ἔργα πον παροῦν νὰ ἔξαρσασιν τὴν μάκασια στὸν δημοσιογρό τους; «Α, τὸ θέατρο τοῦ Σαΐζπο εἶναι μάλιστα ἀσυναγετικόν. Θά τὸ πῶ διλατάται μά τὸ πατέρα, θά τὸ ποιήσω τοῦ ἀρρένων τοῦ Σαΐζπο....

Η κυρία Δαμαρτίνον τὸν ἔσωντε μάζη μον καὶ νά ανατείνει. Τρέπεται τὸ φαρρόν πατέσιον—στραβά, καὶ ἔπειτα ἀποσυνθήκεται στὸ δωμάτιο μες για νὰ πλαγύστοι.

Δὲν εἶχε πλείστει ἀκόμα τὰ μάτια μον, δταν ἀσυ-

Ο Δαμαρτίνος

Ο Σαΐζπο

σα τὴν πόρτα τῆς κάμαράς μον νὰ γιετά. Σηκωθήσα περίεργος νὰ ιδού ποτὲ μὲ δηρούδεις καὶ ἀνοξει.

— Ήταν ἡ κυρία Δαμαρτίνον ποὺ φορούσε τὰ νυχτικά της καὶ κρατούσε στὸ χέρι ἔνα περι. «Αμέσως μον εἶπε ποτὲ μά τηρά περίπτωση την ἀλητικό μέρα ν' ἀντικασθήσει τὸν Αἰόνων» για νὰ πάρη τὸν Δαμαρτίνο καὶ νὰ τὸν ἔσχοράση νὰ μή πραγματοποιήσῃ τὴν ἀπειλή τον.

— Απούς ἔχει, νὰ θέλη νὰ τὸ βάλη μὲ τὸν Σαΐζπο! Ελέγε σταυροποιητένη ὡν διευθυντική γρανάτα. Εχει σοστοὶ λέει, ματέδει-ζη, διτὶ δὲ Σαΐζπο εἶνε ἔνα ζεῦ. Καταλαμβάνετε, κύριε Τεζέ; Εὰν ταυτοφραστή, μά γίνε οφέλι, μά τὸν πάρον διλατάτην περιφέρεται τοῦ Σαΐζπο, κύριε Τεζέ, καὶ ποτὲ τὸν νὰ τὸν περιβάλλει...

Η φτωχή γυναῖκα ἔπειτα πρελήπηται τὴν πεταστασία ποτὲ τὴν καθητηράστα.

— Ιστορία μον, τῆς είπα, εἶνε ποιητόπερο νὰ τὸν ἀφήσηταις νὰ γράψῃ τὸ ἀρθρό του, νὰ γίνη ὅλη τον τὴν γολή καὶ καυτόντας νὰ παρασκευάσουσε τὸν ἀρρότητη. Επι τέλους ὁ κ. Χαβέν εἶνε ἀργάστερης καὶ μπορεῖ νὰ διαθέσῃ ὅποιος θέλει τὴν εἰσηγήσηδον τον. «Ἐν ἀνάγκῃ, μά τον τὸ διτὶ ἀδικεῖτε ν' ἀναλάβητε τὸν περιφέρειον τοῦ Αἴρθρου τοῦ Σαΐζπο...»

— Εχετε δίσηρο, κύριε Τεζέ, εἶπε ὡν διευθυντική γρανάτα καὶ βγήκε κάποιος ἀναπονητικόν αἵτη τὰ λόγια μον.

Τὴν ἄλλη μέρα, δὲ Λαμαρτίνος βγῆκε αἵτη τὸ δοματίο τον, κρατούστας θρησκευτικὰ τὰ γειτόγραμα τοῦ ἀδερφού του, τὰ διποτὲ εἶχε γράψει τὴν νύχτα καὶ εἶχε σηματοδότει τὸ πρωτό.

— Η ἀποζάλητης εἶνε ἔποιη, φάνταζε. Ο κύριος Οὐδέλλει Σαΐζπο ἀς λάβει τὰ μέτρα τον!

Τότε ἡ κυρία Δαμαρτίνον προσφέρεται τον καὶ τοῦ εἶπε μὲ τὸ γλυκότερο τὸν τῆς φωνῆς της :

— Λαζόν, φύλε μον, ἀπάρετε: Θέλετε, σύντοτε καὶ καλά, νὰ βγήκε την γυνών ποτὲ ἔχειταις ένατον τοῦ Σαΐζπο;

— «Ἄν επιμένου, λέει! φάνταζε ὁ Λαμαρτίνος. Καὶ παραπλένων μάζητο...

— Οφέλει νὰ ξέρεταις διποτὲ μον ἡ Ιδέες;

— Είστε δίσηρο, κύριε Τεζέ, εἶπε ὡν διευθυντική γρανάτα καὶ βγήκε κάποιος ἀναπονητικόν αἵτη τὰ λόγια μον.

— Μάλιστας μὲ διαθέσηται καὶ μὲ δινούλια, προστελεύοντας νὰ καταπινέται τοὺς λυγητοὺς της.

— Ο Λαμαρτίνος την κύτταξε για μάλιστα στιγμή καὶ πατελήθητη καὶ αἵτη λυγητοὺς της.

— Ο, τίποτε, τίποτε στὸν κόσμο, φάνταζε, δὲν πρέπει νὰ μάζη παρασύνητο για μάλιστα συνειδητούμενοι αἵτοις τοὺς μάζη αγαποῦν...

Καὶ μὲ νά διετροχικούσσαντος ἔχειν κωμάτια καὶ ταρρόγραμα ποτὲ Σαΐζπο ποτὲ ηράσηταις γράψειν.

— Α, τὸ καλός ποτὲ είστε, φύλε μον! φάνταζε χαρούμενη ἡ κυρία Δαμαρτίνον.

— Εγώ καλός; Α, μάτι! Είμαι μαλλιόν κουτόζ, κουτόζ..... σάν τον Σαΐζπο....

Κι ἔτοι τὸ ζεῦχος σιωριλώθηκε ὀμέτων, ἐνὸς συγχρόνων δὲ Σαΐζπο γλύπτων αἵτη ματ φωνερή φιλόλογη επιφύση, ἡ δοπιά διμος νὰ μάζη πάρα ποτὲ ηδιαφέροντας ἀν γραφότων.

ΓΝΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ

Στὴν γυναῖκα δόθηκε τὸ γάρισμα νὰ λέηται τὰ πάντα μὲ τὴ σωτῆ της. Αἵτη ὅμως φτιαγεῖ διαφοράς κωριών νὰ λέηται πάντα.

— Σὲ κάθε εποχή καὶ σὲ κάθε κλίμα μάλιστα γυναῖκα κάνει πάντα, ταῦτα διποτὲ μον, διποτὲ μον.